

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/152/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611209589
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4611209589.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Soni Zmekovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická č. 7434/147, IČO: 36 234 176, proti odporcovi: Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Z., D. XXX/XXX, o zaplatenie 748,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 4. mája 2012 č. k. 4C/101/2012 - 27, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 597,49 eura s 8,76 % ročným úrokom z omeškania od 15.07.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 35,60 eura s tým že zároveň určil, že toto peňažné plnenie bude odporca vykonávať v splátkach vo výške 30,- eur mesačne, s účinnosťou od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd vo zvyšku návrh zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie a ust. § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31. 12. 2007), § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 54 ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii (v znení účinnom do 31. 12. 2007). Okrem toho poukázal i na čl. 3 ods. 1, 2, 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993. Mal za preukázané, že účastníci konania dňa 15.12.2007 uzavreli úverovú zmluvu č. 3712181704, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 26.999,- Sk na zakúpenie tovaru a to počítačovej zostavy s tým, že odporca mal úver vrátiť v mesačných splátkach po 1.044,- Sk, počet splátok 42 splátok, a ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola vo výške 34 %, pričom touto zmluvou navrhovateľ v ďalšom vopred vnútil odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu, ktorým bola zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s úverovým rámcom. Z predmetnej úverovej zmluvy mal súd za preukázané, že odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine sa podpísal aj pod tú časť predtlač listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Podľa názoru súdu ak chcel odporca získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade možno podľa názoru súdu usudzovať nedostatok vôle odporcu ako spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako

bol primárne vo sfére jeho záujmu. Zároveň vyslovil pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť sa znením uvedených Úverových zmluvných podmienok týkajúcich sa úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty. S poukazom na uvedené sa súdu javil takýto právny úkon spotrebiteľa v časti uzavretia úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. a revolvingového úveru II. neplatný s poukazom na ust. § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka. Navyše zastal názor, že uvedený postup navrhovateľa sa dá s poukazom na už uvedené dôvody kvalifikovať aj ako nekalá praktika, ktorá v zmysle citovaných ustanovení Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôže požívať právnu ochranu. Podpisom zmluvy dňa 15.12.2007 podľa názoru súdu tak nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, pretože pokiaľ by tento skutočne mal vzniknúť, tak by mal byť individualizovaný v zmysle § 4 ods.2 a 3 zákona č.258/2001 Z.z. a teda ak navrhovateľ dňa 28.8.2008 poskytol odporcovi sumu 165,97 eura a následne ďalšie menšie sumy až do celkovej výšky 730,27 eura, tak to bolo na základe neplatného právneho úkonu, pretože pri jeho uzatváraní nebola dodržaná zákonom predpísaná forma. Poukázal na to, že navrhovateľovi nič nebránilo, aby dojednania ohľadom revolvingového úveru, ktoré sú písané drobným písmom v úverových zmluvných podmienkach uviedol na tlačive nazvanom "Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy" a aby základné náležitosti revolvingového úveru boli individuálne dojednané priamo v zmluve a nemusel tieto podmienky skrývať do neprehľadného textu úverových zmluvných podmienok, s ktorým spotrebiteľ ani nemal možnosť dostatočne sa oboznámiť a relevantne sa v ňom zorientovať. Takýto spôsob jednania navrhovateľa súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, ktorej nemôže byť poskytnutá súdna ochrana. Vzhľadom na konštatovanú neplatnosť právneho úkonu možno podľa názoru súdu priznať navrhovateľovi iba nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo na strane na odporcu. Súd tak zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 597,49 eura, ktorá predstavovala rozdiel medzi výškou čerpaného úveru z úverovej karty, t.j. zo sumy 730,27 eura a úhradou zo strany odporcu vo výške 132,78 eura s tým, že vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol. Ďalej súd priznal navrhovateľovi v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. i úrok z omeškania vo výške 8,76 % ročne (navrhovateľ mal nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne, avšak požadoval iba 8,76 % ročne) od 15. 07. 2009 až do zaplatenia. V tejto súvislosti súd vyhovel žiadosti odporcu a povolil mu v zmysle ust. § 160 ods. 1 OSP uvedenú sumu splácať v splátkach po 30,- eur mesačne, keďže zohľadnil jeho sociálnu situáciu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP a navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 35,60 eura, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku v časti, v ktorej bol úspešný.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a zaviazat odporcu na zaplatenie celej žalovanej sumy. Namietal, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že žiadny všeobecne záväzný právny predpis vzťahujúci sa na prejednávajúcu vec, nezakazuje možnosť, aby na základe jednej písomnej úverovej zmluvy bolo dojednaných viacero úverov, pričom podstatným je, aby predmetná zmluva spĺňala zákonom stanovené formálne a obsahové náležitosti, čo dotknuté zmluvy spĺňali. Poukázal na to, že uzatvorením revolvingovej zmluvy odporcovi nevznikli priamo práva a povinnosti, keďže k účinnosti revolvingovej zmluvy muselo dôjsť k ďalšiemu úkonu zo strany odporcu - k aktivovaniu karty. Z uvedeného vyplýva, že odporca mal evidentný záujem na to, aby sa platná revolvingová zmluva stala aj účinnou, pretože vykonal prejav vôle smerujúci k aktivovaniu karty a úver začal čerpať. Bol toho názoru, že pri podpise zmluvy nebolo voči odporcovi vyvíjané žiadne násilie ani nepriamy nátlak na psychiku odporcu, a preto požiadavka platnosti právneho úkonu - existencia vôle - bola v tomto prípade naplnená. Ohľadom dodržania písomnej formy zmluvy o revolvingovom úvere, dodal, že táto bola dodržaná, keďže má písomnú formu, v ktorej je záväzkový vzťah individualizovaný v zmysle ust. § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a tak isto bola dodržaná predpísaná písomná forma ako to vyžaduje ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., v dôsledku čoho je zmluva o revolvingovom úvere platná. V tomto smere za relevantnú považoval skutočnosť, že žiadny právny predpis neustanovuje, kde ma byť na listine, zachycujúcej písomný prejav vôle, umiestnený podpis. Svoje závery oprel aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26 Cdo 2317/2006 zo dňa 27. 03. 2008, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 zo dňa 29. 06. 2010 a rozhodnutie Súdného dvora EÚ C-453/10.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutom zamietajúcom výroku i vo výroku o trovách konania vecne správny a preto ho v týchto častiach podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V predmetnej veci sa navrhovateľ návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 15. 12. 2007, domáhal voči odporcovi zaplataenia istiny vo výške 597,49 eura, zmluvného úroku vo výške 109,61 eura, poplatku za výber z bankomatu vo výške 16,03 eura, zmluvnej pokuty vo výške 8,48 eura, sankčného úroku vo výške 1,92 eura, mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 14,92 eura, úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne z čiastky 597,49 eura odo dňa 15. 07. 2009 až do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodňoval tým, že dňa 15. 12. 2007 uzatvoril s odporcom úverovú zmluvu č. 3712181704 a táto zmluva bola zároveň zmluvou o poskytnutí úveru č. 5807045552 s úverovým rámcom vo výške 663,88 eura. Nakoľko odporca nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, navrhovateľ mu zaslal dňa 29. 06. 2009 výzvu k zaplataeniu celého splatného dlhu vo výške 748,45 eura.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bol odporca zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 597,49 eura s 8,76 % ročným úrokom z omeškania od 15.07.2009 do zaplataenia a náhradu trov konania v sume 35,60 eura a to všetko v splátkach po 30,- eur mesačne, nebol napadnutý odvolaním (odvolanie voči nemu mohol podať len odporca a nie navrhovateľ, pretože jeho návrhu bolo v tejto časti vyhovené), preto v tejto časti nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania tak zostala iba zamietajúca časť rozsudku súdu prvého stupňa a nadväznosti na to i výrok o trovách konania.

Odvolací súd preskúmal v dôsledku odvolania podaného navrhovateľom zamietajúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa i výrok o trovách konania a dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že v prípade úverovej zmluvy č. 3712181704, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 24. 11. 2006, ide o úverovú zmluvu nazvanú ako „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy“, ktorá obsahuje všetky náležitosti typickej úverovej zmluvy a zároveň v spodnej časti úverovej zmluvy drobnými písmenami vo vopred formulovanej predtlačí je uvedené, že navrhovateľ a klient podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutie revolvingového úveru I. a II. a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške stanovenými v Hlave Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I. a Čerpanie a splácanie revolvingového úveru Úverových podmienok, evidovanú navrhovateľom pod č. 5807045552 s úverovým rámcom vo výške 663,88 eura. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že primárnym záujmom odporcu bolo získanie úveru na základe úverovej zmluvy zo dňa 15. 12. 2007 vo výške 26.999,- Sk. Vzhľadom na to, že podpisom žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru v uvedenej výške sa odporca jedným a tým istým podpisom podpísal na spodnú časť predtlačie listiny, ktorá sa týka aj iného právneho vzťahu a to revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti a to zavolaním na určené telefónne číslo a okamihom aktivovania karty, sa súd prvého stupňa správne vo veci zaoberal tým, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa domáha navrhovateľ plnenia od odporcu v tomto konaní. V tomto smere odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa má za to, že pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere účastníkmi konania nedošlo. Navyše je potrebné takúto zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru považovať za neplatnú i pre nedodržanie zákonom predpísanej formy (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru odvolacieho súdu je taktiež možné vzhľadom na spôsob vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy, ako aj jej štylizáciu, dôvodné predpokladať, že odporca v postavení priemerného spotrebiteľa ani nemohol vedieť, že spolu s úverovou zmluvou uzatvára i ďalší záväzkový vzťah s navrhovateľom a to zmluvu o revolvingovom úvere I. a II..

S ohľadom na námietky navrhovateľa v odvolaní odvolací súd dodáva, že zmluva o revolvingovom úvere ako zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať v zmysle ust. § 4 ods. 1, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovaru alebo poskytnutej služby, identifikáciu vlastníctva, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, výpočet nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a taktiež oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti, sankcie za porušenie zmluvy, podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek, spôsob zániku záväzku zo zmluvy, ako i práva spotrebiteľa podľa § 7 citovaného zákona. Zároveň sa pre platnosť tejto zmluvy vyžaduje naplnenie i základných náležitostí právneho úkonu ustanovených v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa vôle (musí byť uzatvorená slobodne a vážne) a prejavu vôle (musí byť určitá a zrozumiteľná), inak je absolútne neplatná s tým, že pred jej uzatvorením tejto zmluvy musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch a na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie (§ 3 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný odporca, preto by mu patrila náhrada trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. V tomto štádiu konania mu však žiadne trovy nevznikli a ani o ne podľa § 151 ods. 1 prvej vety OSP nepožiadaval. Preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.